

Capitolul 11

Mărturia iudaică în Ierusalim și trâmbița a șaptea

Introducere

La felul oarecum tainic, în care sunt descrise judecățile anunțate prin trâmbițe, ne-am referit deja. Oricâte greutăți ar oferi unele tablouri și simboluri pentru o explicație exactă, trebuie totuși să recunoaștem, că seria judecăților anunțate prin trâmbițe în ansamblul lor vorbește clar despre ceea ce va veni peste țările și popoarele, care odinioară au fost păgâne, dar care au devenit creștine; înțelesul lor general este ușor de înțeles, cu toate că se folosesc o mulțime de expresii biblice. Deci judecățile anunțate prin trâmbițe arată în principal judecata asupra creștinismului decăzut.

Dar în viziunea, pe care o avem acum înaintea noastră, situația este schimbată; pășim pe terenul profețiilor cunoscute. Profeții și Psalmii ne-au făcut cunoscut starea din Iudeea și Ierusalim din perioada despre care relatează acest capitol. De aceea interpretarea este relativ simplă. Ne aflăm pe terenul iudaic. Dar de ce comunicările profetice și evenimentele relatate se mută de la păgâni la iudei, și de ce în această viziune Ierusalimul stă atât de pregnant pe prim plan, de ce Ierusalimul a devenit punctul central al evenimentelor? Nu trebuie să căutăm mult timp după motive. Lucrarea providenței divine cu partea decăzută dintre națiuni se apropie de sfârșit. Preluarea publică a guvernării asupra pământului urmează să aibă loc în curând, și mai rămâne numai vărsarea celor șapte potire ale mâniei lui Dumnezeu asupra pământului cu oameni vinovați. *Israel* este punctul central al binecuvântărilor pentru păgâni și totodată subiectul principal al judecății. Desfășurarea judecăților se apropie de sfârșit. Ne aflăm aici în cea de-a doua jumătate a celei de-a șaptezecă săptămână de șapte ani vestită de Daniel. În acest timp Roma va fi centrul guvernării *omului* pe pământ (Apocalipsa 17,18). Dar punctul central *al lui Dumnezeu* și capitala guvernării pământului este Ierusalimul. Sunt multe orașe mari renumite pe pământ, dar în însemnătatea lui Ierusalimul le va pune pe toate în umbră. »Așa vorbește Domnul, Dumnezeu: „Acesta este Ierusalimul” Eu îl pusesem în mijlocul neamurilor și de jur împrejurul lui sunt țări”« (Ezechiel 5,5). Ierusalimul, »orașul marelui Împărat«, va fi capitala lumii în timpul Împărăției de o mie de ani și punctul central, de unde Domnul va governa națiunile (Isaia 2,1-4). Când lumea păgână va veni sub râurile de binecuvântare, aceasta va avea loc nu despărțită de Israel, ci va fi în legătură directă cu Israel. »Veseliți-vă, neamuri, împreună cu poporul Său« (Romani 15,10). Așezarea națiunilor, în ținuturile repartizate lor, nu va fi nicidecum dependentă de cuceriri, de războaie sau achiziționare prin cumpărare, ci prin hotărârea Celui Preaînalt. »Când Cel Preaînalt a dat o moștenire neamurilor, când a despărțit pe copiii oamenilor, a pus hotare popoarelor după numărul copiilor lui Israel. Căci partea Domnului este poporul Lui, Iacov este partea lui de moștenire« (Deuteronom 32,8-9). Planul lui Dumnezeu, de a face Israel și țara sa punctul central, în jurul căreia El va strânge națiunile, nu a eșuat, ci împlinirea lui a fost doar amânată. Acest capitol arată primii pași în împlinirea acestui plan minunat pentru pământ.

Iudeii și Ierusalimul stau pe prim-planul profețiilor, și ei sunt văzuți, ca fiind călcați în picioare de națiuni. Împrejurările din această perioadă deosebit de impresionantă a istoriei lor naționale sunt descrise impresionant în Psalmul 79. Mai întâi vine furtuna, după aceea liniștea. Este descris necazul mare din ultima „oră” de necredință a lui Israel, dar »dimineața vine bucuria«, și despre aceasta relatează impresionant profeții vechiului legământ.

La începutul capitolului găsim lucrurile cunoscute din Vechiul Testament și înțelesul lor simbolic: Templul, altarul, curtea, orașul sfânt.

Templul și Ierusalimul

1. – 2. »Apoi mi s-a dat o trestie asemenea unei prăjini, și mi s-a zis: „Scoală-te și măsoară Templul lui Dumnezeu, altarul și pe cei ce se închină în el. Dar curtea de afară a Templului las-o la o parte nemăsurată; căci a fost dată neamurilor, care vor călca în picioare sfânta cetate patruzeci și două de luni.«

Trestia era un instrument de măsură¹. Ea este mereu amintită de profeții Vechiului Testament. Faptul că Templul, altarul și cei ce se închină trebuiau măsuțați de vizionar, arată că Dumnezeu vrea să-i posede, să-i păzească și să-i primească pentru Sine. – Un înger măsoară cu o trestie de aur cetatea sfântă, Ierusalimul, un tablou al Adunării gloriificate (Apocalipsa 21,15). Vizionarul îndeplinește aceeași misiune cu o trestie de lemn cu privire la Templu. Trestia *tare*, »asemenea unei prăjini«, arată că acțiunea simbolică se face cu putere, stabilitate și hotărâre.

»Scoală-te și măsoară.« Vizionarul era un observator pasiv, dar deplin interesat de evenimentele care au avut loc sub judecățile anterioare anunțate prin trâmbițe; dar acum, când este vorba de Israel, națiunea lui, i se poruncește să se scoale. Prin poruncă divină el este îndemnat să devină lucrător activ. Deci aici este vorba nu numai de poziția corpului său.

Templul, altarul și închinătorii trebuiau măsuțați împreună. Între încetarea închinării iudaice din trecut și reluarea ei în viitor este intercalată închinarea creștină. Creștinii nu au niciun loc fix pe pământ, unde să se închine, ei nu merg în niciun templu pământesc. Singurul lor loc de închinare este Locul Preasfânt de sus (Ioan 4,21,23-24; Evrei 10,19-22); jertfele lor sunt jertfe de laudă pentru Dumnezeu și binefacerile practice pentru oameni (Evrei 13,15-16). Dar aceasta se deosebește radical de închinarea iudaică din trecut și din viitor. Pentru închinarea iudaică sunt absolut necesare un templu și un altar. Cu toate că pentru înțelesul tabloului aici nu este esențial presupunerea existenței în timpul acela a unui templu material în Ierusalim, însă cuvântul profetic necesită totuși construcția unui Templu din piatră și restabilirea instituțiilor statale și publice iudaice – lumești și religioase – în timpul perioadei deosebite dintre răpirea sfinților (1 Tesaloniceni 4,16-17) și apariția Domnului în slavă (Iuda 14-15).

Iudeii vor fi în necredință adunați ca națiune – necredință atât de partea lor, cât și de partea națiunilor prietene, care vor susține interesele lor (Isaia 18). Apoi vor începe să construiască Templul² lor, și vor reintroduce, în măsura în care ei pot, serviciul divin mozaic. Aceasta va aparține eforturilor omenești făcute fără Dumnezeu, pentru reinstaurarea Israelului ca stat cu intenții și scopuri politice. Dar în mijlocul necredinței evidente din timpul acela va fi și o rămășiță credincioasă, temătoare de Dumnezeu, așa cum a fost în toate timpurile, și această rămășiță este recunoscută aici de Dumnezeu. Oprimarea din partea păgânilor necredincioși și

¹ În Ezechiel 40,3-5 se folosește sfoara de măsurat pentru măsurarea Templului; în Zaharia 1,16 funia de măsurat se va întinde asupra Ierusalimului. Ambele, Templul și orașul, vrea Dumnezeu să le ia în posesiune pentru Sine în timpul Împărăției de o mie de ani. În legătură cu măsurarea par să fie două gânduri diferite. În primul rând punerea deoparte pentru Dumnezeu, ca în locurile amintite; în al doilea rând, că ceea ce este măsurat este dat de Dumnezeu spre nimicire, ca moabiții (2 Samuel 8,2), zidurile Ierusalimului (Plângerile lui Ieremia 2,8) și Israel (Amos 7,8-9,17).

² În Cuvântul lui Dumnezeu sunt amintite următoarele temple din piatră. Templul lui Solomon (1 Împărați 6), care a fost distrus de Nebucadnețar în anul 588 înainte de Hristos; templul lui Zerubabel (Ezra 3 și 6), care mai târziu a fost jefuit și închinat de Antiochus Epiphanes zeului păgân Jupiter (170 și 168 înainte de Hristos); templul lui Irod (Ioan 2,20), reconstruit cu fast deosebit, început în anul 17 înainte de Hristos și distrus de romani în anul 70 după Hristos; templul lui antihrist (2 Tesaloniceni 2,4), care va fi construit de iudeii restabiliți ca națiune; templul Domnului din timpul Împărăției de o mie de ani (Ezechiel 40 până la 44), cu totul nou, mare și încăpător. În total sunt cinci temple materiale. Adunarea este numită Templul lui Dumnezeu (1 Corinteni 3,16) și trupurile celor credincioși sunt numite templul Duhului Sfânt (1 Corinteni 6,19). Ierusalimul este singurul oraș de pe pământ, în care un Templu din pietre va fi recunoscut de Dumnezeu. Cuvântul »Templu« din cartea Apocalipsa 7,5 arată, că marea mulțime dintre națiuni va fi recunoscută ca închinători. Probabil că aceștia se vor ruga și se vor închina în adevăratul Templu din Împărăția de o mie de ani, care atunci va fi cu adevărat »o casă de rugăciune pentru toate popoarele« (Isaia 56,7).

decăderea națiunii iudaice vor face cu atât mai mult să iese în evidență martorii credincioși ai acelor zile, din care cauză vor suferi, martori ai acelor ultime ore ale istoriei națiunii iudaice necredincioase. Templul va fi numit „Templul lui Dumnezeu”, căci Dumnezeu se declară de partea închinătorilor adevărați, pe care îi vede în Templu, și îi primește. Altarul arată altarul din față, care odinioară a stat în curtea din față a Locului sfânt. El vorbește despre primirea de către Dumnezeu a acelor care cu credință se apropie de altar – desigur, ca întotdeauna, pe baza unei jertfe drepte și sfinte. În înțelesul spiritual Templul vorbește deci despre *închinare* și altarul vorbește despre *primirea* rămășiței credincioase a lui Israel. Curtea din afara Templului, nemăsurată și „aruncată afară”, care a fost dată națiunilor, arată partea decăzută a poporului, care are numai o mărturisire religioasă exterioară și a fost dată de Dumnezeu pradă națiunilor. Aceștia, cu tot ajutorul promis de fiară, se vor răzbuna pe poporul vinovat (Isaia 28,17-22). Curtea reprezintă deci simbolic iudaismul în starea lui cea mai stricată și de răzvrătire.

Ierusalimul va fi călcat în picioare

2. »Și ei vor călca în picioare sfânta cetate patruzeci și două de luni.« - Ca și în alte locuri, Ierusalimul este numit aici »sfânta cetate« și prin aceasta se amintește de caracterul ei sfânt (Neemia 11,1,18; Isaia 52,1; Daniel 9,24). Acest oraș va fi călcat în picioare o perioadă bine determinată, și anume 42 de luni. Despre aceeași perioadă se vorbește și în alte locuri ca despre 1260 de zile (capitolul 11,3; 12,6) sau ca despre »o vreme, vremi și jumătatea unei vremi« (capitolul 12,14). Expresia »la jumătatea săptămânii« din Daniel 9,27 se referă la începutul acestei perioade de timp. Toate aceste forme de exprimare se referă la ultima jumătate a săptămânii-an din profeția lui Daniel (Daniel 9,24-27).

Cele 42 de luni, în care Ierusalimul va fi călcat în picioare de națiuni, sunt luni de 30 de zile; prin aceasta ele corespund celor 1260 de zile ale profeției cu privire la cei doi martori sau proroci îmbrăcați în sac. Timpul de suferință, care va veni pentru Ierusalim, este limitat la 42 de luni. Acest oraș va trebui să bea paharul mâniei Domnului, și el îl va bea timp de 1260 de zile. Populația orașului va fi călcată în picioare de națiuni așa cum este călcat gunoiul străzii (Isaia 10,6). Chiar și acele națiuni, care la început vor susține politic pe iudei, se vor întoarce și își vor satisface dorința de răzbunare asupra națiunii iudaice reînstate. »Vor fi lăsate«, aceasta este seminția lui Iuda reînstateată cu ajutor străin, »împreună păsărilor răpitoare ale munților și fiarelor pământului; și păsările răpitoare vor fi vara peste ele, și toate fiarele pământului vor ierna peste ele« (Isaia 18,6). În felul acesta dușmanii păgâni ai lui Israel se vor năpusti asupra poporului ales cândva de Dumnezeu, dar care atunci va stăruia în idolatrie publică și decădere de la Dumnezeu și de la adevăr. »Și starea din urmă a omului acestuia (Iuda) va ajunge mai rea decât cea dintâi. Tocmai așa se va întâmpla și cu acest neam rău« (Matei 12,43-45).

Martori iudei

3.-4. »Voi da (putere) celor doi martori ai Mei să proorocească, îmbrăcați în saci, o mie două sute șase zeci de zile. Aceștia sunt cei doi măslini și cele două sfeșnice, care stau înaintea Domnului pământului.« - Închinătorii din Templu trebuie diferențiați de acești martori (sau proroci) din oraș. Închinătorii (sau adoratorii) și prorocii arată cele două adevăruri referitoare la preoție și regalitate, care vor fi unite în Hristos în timpul domniei Sale în Împărăția de o mie de ani: »El va fi preot pe scaunul Lui de domnie« (Zaharia 6,13). Aceasta o vor confirma cei doi proroci.

S-au făcut tot felul de presupuneri cu privire la cei doi martori³; s-a gândit la cele două Testamente, la Lege și la Evanghelie, la Hus și Jerome sau la valdenzi și albigenzi. Alții, care

³ Mai mulți comentatori presupun că cei doi martori simbolizează un număr corespunzător și suficient de slujitori credincioși ai Domnului.

arată mai multă înțelegere, presupun într-o aparentă concordanță cu Scriptura, că Moise și Ilie⁴ sunt cei doi martori, și ca dovadă citează Maleahi capitolul 4. Însă cuvintele »Aduceți-vă aminte de Legea lui Moise, robul Meu« (Maleahi 4,4) nu spun că marele dătător al Legii va fi personal prezent în întâmplările din ultimele zile, în timp ce cuvintele »Iată, vă voi trimite pe prorocul Ilie, înainte de a veni ziua Domnului, ziua aceea mare și înfricoșată« (Maleahi 4,5) par să arate clar, că marele proroc Ilie va apare încă o dată în Palestina. Prin numărul martorilor se arată că se va depune o mărturie deplină și suficientă. Nouă ni se pare, că în acest timp de necaz mare ar putea fi nevoie de un număr mai mare de martori decât doi, și că versetele 8 și 9 arată un număr mai mare de martori uciși. Dar aceste considerații sunt de fapt puțin importante. Legea iudaică - și aici ne aflăm în împrejurări iudaice - cere pentru o mărturie plauzibilă cel puțin doi martori (Deuteronom 17,6; 19,15). Doi îngeri cu înfățișarea de oameni au confirmat învierea Domnului Isus (Luca 24,4; Ioan 20,12), și tot așa doi îngeri au confirmat înălțarea Sa la cer (Faptele Apostolilor 1,10).

3. »Voi da (putere) celor doi martori ai Mei să procească, îmbrăcați în saci, o mie două sute șase zeci de zile.« Cuvântul putere a fost adăugat de unii traducători, ca să dea sens frazei. Putere sau eficacitate va fi dată mărturiei celor doi martori - acesta este înțelesul clar al locului din Scriptură. Zilele mărturiei lor sunt numărate exact. Mărturia lor nu va înceta temporal, ci ea va fi dată clar zi de zi, până va trece timpul stabilit, dar nici o zi mai mult. Timpul de 1260 de zile este cu 17 zile mai scurt decât trei ani și jumătate. După trecerea celor 1260 de zile va suna îngerul al șaptelea cu trâmbița. Prin aceasta se termină necazul cel mare și puterea fiarei de a prizoni pe sfinții lui Dumnezeu (capitolul 13,5). Prin expresia »îmbrăcați în saci« se exprimă că martorii vor suferi și vor fi triști (Ioel 1,13; Ieremia 4,8).

4. »Aceștia sunt cei doi măslini și cele două sfeșnice, care stau înaintea Domnului pământului.« Ce înseamnă aceste denumiri ciudate date celor doi proroci? Fără îndoială expresiile se referă la Zaharia 4. Măslinul, via și smochinul au înțelesul lor deosebit. Măslinul se referă la o mărturie (Romani 11,17,24), via se referă la fertilitate (Ioan 15) și smochinul se referă la Israel ca națiune (Matei 21,19; Luca 21,29). Martorii din Ierusalim sunt numiți măslini, deoarece în acele zile ei vor reprezenta mărturia lui Dumnezeu și profetic vor interveni pentru drepturile regale și preoțești ale lui Mesia. În afară de aceasta ei sunt numiți două sfeșnice, deoarece lumina Duhului va fi în ei. Mărturia lor nu va fi neclară sau de neînțeles, căci ea va fi dată permanent în lumina clară a lui Dumnezeu. Dumnezeu va fi cu ei cu Duhul Său și cu puterea Sa.

În afară de aceasta se spune despre ei, că »stau înaintea Domnului pământului.« Este Unul, și numai Unul, care are dreptul legitim la tot ce există aici pe pământ. Domnul, Salvatorul lui Israel, are în Sine dreptul incontestabil asupra pământului. El Îi aparține. Dar acest drept nu este recunoscut, și despre aceasta depune o mărturie tristă împotrivirea și respingerea din partea iudeilor decăzuți și din partea păgânilor, așa cum putem deduce din cartea Apocalipsa. Prorocii stau înaintea *Domnului* pământului. Ei știu în prezența cui se află și rămân consecvenți, ca și cum prin credință ar vedea pe Acela care este nevăzut ochiului natural.

În felul acesta acești martori, fie ei doi sau mai mulți, vor prorocii neîntrerupt exact 1260 de zile. Îmbrăcămintea lor în saci corespunde cu totul misiunii lor și împrejurărilor dureroase în care ei vor depune mărturia lor. Această mărturie va fi plină de putere și va răspândi lumină spirituală în mijlocul întunericului, care se va așeza ca un giulgiu deasupra Ierusalimului vinovat, cel mai vinovat oraș de pe pământ.

⁴ Era o concepție veche, că unii din vechii proroci vor apare înainte de venirea a doua a lui Mesia. Un comentator (Bleek) a scris în privința aceasta: „În ceea ce privește persoanele acestor doi martori, se poate presupune - în concordanță cu gândurile vechilor învățători - cu siguranță, că unul din ei este prorocul Ilie. A fost o concepție răspândită, că Ilie, după ce a fost răpit la cer, fără să vadă moartea, va reveni în ultimul timp ca precursor al lui Mesia, potrivit cu Maleahi 4,5. Vechii învățători au presupus în general, că al doilea martor este Enoh, deoarece și el a fost înălțat de viu la cer, potrivit cu Geneza 5,24.”

Puterea supranaturală a martorilor

5.-6. »Dacă umblă cineva să le facă rău, le iese din gură un foc, care mistuie pe vrăjmașii lor; și dacă vrea cineva să le facă rău, trebuie să piară în felul acesta. Ei au putere să închidă cerul, ca să nu cadă ploaie în zilele prorociei lor⁵; și au putere să prefacă apele în sânge⁶, și să lovească pământul cu orice fel de urgie, ori de câte ori vor voi.« Am văzut, că martorii vor primi lumină și putere pentru misiunea lor; dar ei vor fi înzestrați, ca să se apere singuri și să confirme „împotrivorilor” din Israel (Psalmul 68,18) trimiterea lor, prin aceea că vor face o judecată neobișnuită dușmanilor lor și vor face semne supranaturale. Nimeni, fie el mare sau neînsemnat, nu se va putea apăra împotriva acestei judecăți. Moartea va fi partea sigură a oricărui va vrea »să le facă rău«. Fără îndoială mărturia va fi primită de unii, probabil chiar de mulți (Daniel 12,3); alții, și cu siguranță cei mai mulți, vor respinge cu mândrie și desconsiderare mesajul, în timp ce alții vor încerca cu putere și desconsiderare să facă rău martorilor. Pe aceștia din urmă îi va lovi o judecată grea, nu ca mulțime ci individual, aceia care în împotrivirea lor față de martori vor folosi forța. *Astăzi* lucrează harul, ca să salveze sufletele oamenilor, *atunci* va fi practicată judecata, ca să curețe pământul de păcătoșii care resping și *leapădă* pe Hristos. Varietatea perioadelor nu trebuie trecută cu vederea. Acest principiu ne este făcut clar cunoscut în Psalmul 22 și în Psalmul 69. În prima parte a ambilor psalmi vedem suferințele lui Hristos. Însă în Psalmul 22 rezultatul suferințelor Sale este *binecuvântarea* până la marginile pământului și pentru toate timpurile viitoare (Psalmul 22,22-31), în timp ce în Psalmul 69 este chemată *judecata* peste cei care au contribuit la chinurile Mântuitorului suferind (Psalmul 69,22-28). Hristos a suferit din pricina păcatului și pentru păcate (Psalmul 22), dar totodată și din pricina neprihănirii (sau dreptății, Psalmul 69). Când ziua harului va trece, va veni inevitabil ziua răsplătirii.

Versetul 5 arată că martorilor li se va da putere, ca să se apere singuri și să confirme trimiterea lor prin judecarea aspră a dușmanilor lor brutali. Fără îndoială ei vor întrebuința această putere. În versetul 6 vedem însă că ei vor primi o putere și mai mare și care iese și mai clar în evidență. Minunile, pe care le-a făcut Moise, pe când Israel era supus robiei păgânilor (Exod capitolul 7 până la capitolul 12), și pe care le-a făcut Ilie, atunci când Israel era *decăzut* de la Dumnezeu adevărat (1 Împărați capitolele 17 și 18), vor trebui făcute în același fel. Ierusalimul va fi scena acestor semne supranaturale, publice. Ce mărturie a lui Dumnezeu pentru poporul decăzut din acele zile! Faptul că minunile lui Moise se vor repeta, în orice caz în felul lor deosebit, va trebui să le aducă aminte de robia lor de odinioară din Egipt și să le fie un semn, că ei sunt iarăși sub stăpânire păgână. Minunile lui Ilie, făcute din nou în public, vor trebui să le îndrepte gândurile înapoi la starea lor de odinioară, când erau *decăzuți* de la Dumnezeu și slujeau lui Baal. Domnul pământului trebuie să-și facă din nou cunoscut drepturile Sale înaintea poporului Său decăzut. Astfel, starea lui Israel, în orice caz starea lui Iuda și a Ierusalimului, se aseamănă cu starea poporului din zilele lui Moise și Ilie: robie și decădere. Din cauza aceasta este necesară o lucrare, o mărturie din partea lui Dumnezeu, potrivită cu aceste două caracteristici, însoțită de semne supranaturale corespunzătoare. De aceea acești doi martori vor face o lucrare, care în caracterul ei va corespunde lucrării lui Moise și Ilie.

Fiara și martorii

7. »Când își vor isprăvi mărturia lor, fiara, care se ridică din adânc, va face război cu ei, îi va birui și îi va omorî.« Martorii vor fi de nebiruit și nemuritori până își vor împlini misiunea. Ei vor proroci 1260 de zile în Ierusalim, centrul evenimentelor politice și profetice din timpul acela, deci 17 zile mai puțin decât cea de-a doua jumătate a celei de-a 70-a săptămână-an. În timpul acestor 17 zile se vor vărsa potirele mâniei lui Dumnezeu. Dar la sfârșitul celor 1260 de

⁵ Ca și Ilie (Iacov 5,17-18).

⁶ Ca și Moise (Exod 7,17).

zile va apare în Ierusalim fiara, capul împărăției romane reinstaurate. Fiara este amintită aici pentru prima dată în cartea Apocalipsa. Ea este denumită astfel, ca și cum ar fi cunoscută. În Daniel 7,2-3 și Apocalipsa 13,1 fiara se ridică din mare, deci din mulțimea neliniștită a omenirii, din marea popoarelor, dintr-o stare de anarhie și încurcătură. Antihristul se va ridica *după* reînființarea împărăției romane, dintr-o stare organizată și cu un regim de conducere, care în Cuvântul lui Dumnezeu este denumită *pământ* (Apocalipsa 13,11). În textul nostru însă este vorba de fiara care »se ridică din adânc«. Prin aceasta se exprimă, că, deși fiara se va ridica desigur dintre oameni, împărăția romană care se va reînființa are origine satanică. Fiara va pustii cu ajutorul antihristului subordonat ei politic pe creștinătatea fără Hristos din timpul acela (Apocalipsa 13) și iudeii din Iudeea vor fi în mod deosebit prigoși fără cruțare și brutal (Matei 24,15-28; Apocalipsa 12,13-17). La sfârșitul acestui timp de prigoană va veni și el la Ierusalim. Martorii din acest oraș vor fi în siguranță până în momentul acela, în timp ce frații lor de credință și tovarășii lor de suferință vor trece prin groaza necazului cel mare, un timp de suferință cum nu a mai fost în toată istoria (Marcu 13,19). Fărădelegea pe pământ va atinge în timpul acela punctul culminant în „cetatea sfântă”. „Omul păcatului” va fi acolo. Dar Dumnezeu va lucra în favoarea slujitorilor Săi și îi va confirma public prin semne supranaturale și prin minuni ale puterii și judecății. Mărturia în Ierusalim (versetul 3) și prigoanele prin fiară (capitolul 13,5-7) vor avea loc în același timp. Fiara va exista cel puțin șapte ani, dar puterea ei pentru a prigoși pe sfinți va fi limitată la 1260 de zile sau 42 de luni de câte 30 de zile. La sfârșitul prigoanelor întreprinse de ea va fi permis fiarei să pătrundă în Ierusalim și să omoare pe martori. „Aceasta va fi ultima ei acțiune politică”, a spus cineva. Fiara va triumfa un timp scurt. Ea va face război cu sfinții și îi va birui și îi va omorî. Se pare că evlavia și credința vor fi atunci expulzate de pe pământ (Osea 6,4; Luca 18,8); se pune întrebarea dacă ele vor mai fi. Dar istoria martorilor nu se va sfârși prin aceasta; justificarea lor din partea lui Dumnezeu este absolut sigură, chiar dacă ea va veni mai târziu. Triumful păcătoșilor, despre care citim în continuare, va fi numai de scurtă durată, și după aceea recunoașterea din partea lui Dumnezeu a martorilor Săi se va face public. – Fiara în brutalitatea ei și batjocurile ei va întrece orice putere care a existat vreodată pe pământ. Dar această putere împreună cu tovarășul ei de legământ, cu antihristul, își vor găsi sfârșitul lor îngrozitor (capitolul 1,20; 20,10).

Tratamentul făcut martorilor credincioși și bucuria de pe pământ

8.-10. »Și trupul lor mort va zăcea în piața cetății celei mari, care, în înțeles duhovnicesc, se cheamă „Sodoma” și „Egipt”, unde a fost răstignit și Domnul lor. Și oameni din orice norod, din orice seminție, de orice limbă și de orice neam, vor sta trei zile și jumătate și vor privi trupul lor mort, și nu vor da voie ca trupurile lor moarte să fie puse în mormânt. Și locuitorii de pe pământ se vor bucura și se vor veseli de ei; și își vor trimite daruri unii altora, pentru că acești doi proroci chinuseră pe locuitorii pământului.» În aceste versete este vorba atât de trup mort cât și de trupuri moarte. Prin folosirea singularului se arată că ei au avut parte în comun de un tratament disprețuitor. Ierusalimul este numit aici »cetatea mare«. Roma (cu sistemul religios, care își are reședința acolo, capitolul 17,18) și Babilonul (Babilonul simbolic, capitolul 18,10) precum și întreaga putere consolidată a omului în interiorul granițelor imperiului roman (capitolul 16,19) sunt numite tot așa. În denumirea »cetatea mare« se exprimă toată decăderea morală a Ierusalimului. Numele acestui oraș nu este numit, ci el este caracterizat prin aceea, că »în înțeles duhovnicesc se cheamă Sodoma și Egipt«. Sodoma este amintită aici din cauza stricăciunii și păcătoșeniei (Geneza 18 și 19; Judecători 7; 2 Petru 2,6-8); Egiptul este numit, deoarece poporul lui Dumnezeu a fost acolo pentru prima dată înrobii și apăsă (Exod 1,11-14). După aceea se mai spune, »unde a fost răstignit și Domnul lor (nu *al nostru*)«. Aceste cuvinte exclud o aplicare simbolică la Biserică, așa cum au presupus unii, că se referă la Biserică. Este vorba de *adevăratul* oraș Ierusalim, el este caracterizat aici prin fapta care a umplut măsura vinei lui, răstignirea »Domnului lor«, și anume a Domnului martorilor omorâți.

Pe această pictură întunecată se văd trei grupe de oameni:

1. Fiara, care a omorât pe martori.
2. Mulțimea din toate popoarele, semințiile, limbile și neamurile⁷.
3. Cei care locuiesc pe pământ.

Oamenii din grupa a doua privesc mulțumiți trupul mort al prorocilor, care a fost lăsat în chip batjocoritor pe stradă, sau pe locurile publice ale orașului, și în felul acesta au fost expuși privirii tuturor. În afară de aceasta ei își exprimă ura și disprețul în chip rușinos, prin aceea că nu permit, ca trupurile moarte să fie îngropate.

Grupa a treia este amintită deja în capitolul 3,10⁸ și capitolul 6,10. Toate grupele numite aici locuiesc desigur pe pământ, dar denumirea »locuitorii de pe pământ« are un înțeles moral deosebit și caracterizează starea lăuntrică a acestor oameni. Ei au renunțat la creștinism, au respins conștient și hotărât chemarea cerească și în locul ei au ales pământul. Dumnezeu poate să aibă cerul, ei s-au hotărât să posede pământul ca patrie și ca parte a lor. Cea de-a 2-a grupă, păgânii în legătură cu fiara, refuză îngroparea trupurilor moarte ale martorilor uciși, dar oamenii grupei a 3-a organizează o sărbătoare de bucurie, își trimit daruri unii altora și se salută reciproc, deoarece prorocii, care îi chinuiau, sunt morți. Trimiterea de daruri în zilele de sărbătoare este un obicei vechi și general (Esteră2,18; 9,9,22). Aici prilejul pentru bucuria publică îl constituie faptul, că glasul martorilor a fost adus la tăcere în liniștea morții. Atâta timp cât drepturile lui Dumnezeu pe pământ sunt susținute prin cuvânt și semne (versetele 3-6), cei răzvrățiți se simt probabil chinuți în conștiința lor, și probabil chiar și corporal. Cuvântul lui Dumnezeu, când este vestit cu credincioșie, face nefericiți pe oamenii opozanți. Păcatul cu urmările lui îngrozitoare este chinuitor chiar și pentru conștiința cea mai împietrită și indiferentă.

Justificarea publică din partea lui Dumnezeu a celor doi martori uciși

11.-12. »Dar după cele trei zile și jumătate, duhul de viață de la Dumnezeu a intrat în ei, și s-au ridicat în picioare, și o mare frică a apucat pe cei ce i-au văzut. Și am auzit din cer un glas tare, care le zicea: „Suiți-vă aici!” Și s-au suit în nor spre cer; iar vrăjmașii lor i-au văzut.» Puterea vieții, a vieții veșnice din Dumnezeu, va deveni activă, și în această putere se ridică cei doi martori și stau pe picioarele lor. Mărturia lor a fost depusă, încercările lor s-au terminat, acum ei stau în puterea și statornicia unei vieți pe care moartea nu o poate atinge. Învierea publică va oferi dovadă înaintea ochilor și conștiinței oamenilor decăzuți, că ea este lucrată de Dumnezeu. Urmarea va fi frica și groaza: »O mare frică a apucat pe cei ce i-au văzut.« Cele trei zile și jumătate, care sunt amintite de două ori (versetele 9 și 11), sunt zile efective. Nu este posibil să fie interpretate altfel. Vedem aici evenimente, care vor avea loc în ultimele zile ale ultimei săptămână-an profetică. Probabil că sunt numai câteva zile (în niciun caz ani), până va veni Domnul în putere, ca să întemeieze Împărăția Sa. El va veni la sfârșitul acestei săptămână-an, și acest sfârșit este aici foarte aproape. Cele patru perioade de timp de aici trebuie înțelese literalmente; sunt perioade de timp stabilite exact, care nu sunt în trecut, ci în timpul de necaz care va veni.

Vizionarul a auzit apoi »un glas tare din cer«. Este glasul lui Dumnezeu sau al unui împluternicit de El. Glasul se adresează martorilor înviați în viața lor nemuritoare și care nu putrezește (1 Corinteni 15,54). Ei vor sta în prezența dușmanilor lor, și aceștia vor fi atunci cuprinși de o frică mare. »Suiți-vă aici!«, li se va spune. Locul lor și partea lor va fi în cer. Ce răspuns la disprețul, rușinea și crima de pe pământ! Și ce imagine pentru dușmanii lor! *Noi* »vom fi răpiți în nori« (1 Tesaloniceni 4,17); ei se suie în nor (nu într-un nor). De ce se spune »în nor«? Evident este vorba de un nor deosebit și cunoscut, probabil norul în care va coborî Hristos din

⁷ Această împărțire în patru a omenirii exprimă simbolic *caracterul complet*; acești oameni mulți vin din toată omenirea (vezi Apocalipsa 7,9; 10,11). Pe ultimul loc sunt numiți împărați în loc de seminții, deoarece este vorba și de cei mai mari deținători ai puterii, deci stăpânitori și stăpâniți.

⁸ Vezi și explicația de la locul acesta.

cer (capitolul 10,1). Norul este semnul prezenței lui Dumnezeu (Exod 40,34-38). Numai aici (Apocalipsa 11,12) și în Luca 9,34 citim despre persoane care au intrat și intră în norul slavei, în norul prezenței lui Dumnezeu.

12. »Iar vrăjmașii lor i-au văzut.« Atât învierea martorilor cât și răpirea lor triumfătoare din domeniul mărturiei și suferințelor lor vor avea loc public și vor fi văzute de mulți (versetele 11 și 12). În privința aceasta este o diferență față de învierea și înălțarea Domnului și față de învierea și înălțarea la cer a sfinților Săi cerești. Niciun ochi omenesc nu a văzut cum a înviat Domnul și cum a părăsit mormântul, și numai ucenicii Săi au fost martori ai înălțării Sale. Nu există nici un indiciu, că învierea și răpirea noastră va fi observată de vreun om de pe pământ. Cu toate că succesiunea, în care va avea loc învierea celor neprihăniți, transformarea celor vii și răpirea directă a celor două grupe de sfinți este prezentată exact în Cuvântul lui Dumnezeu (1 Tesaloniceni 4; 1 Corinteni 15), toate acestea însă vor avea loc așa de repede, că pentru lume va fi imposibil să vadă aceste evenimente. Toate vor avea loc »într-o clipă, într-o clipeală din ochi« (1 Corinteni 15,52).

Judecata lui Dumnezeu

13. »În clipa aceea s-a făcut un mare cutremur de pământ, și s-a prăbușit a zecea parte din cetate. Șapte mii de oameni (literar: șapte mii de nume de oameni) au fost uciși la cutremurul acesta de pământ. Și cei rămași s-au umplut de frică și au dat slavă Dumnezeului cerului.« După deschiderea pecetei a șasea (capitolul 6,12) și aici în legătură cu trâmbița a șasea »s-a făcut un mare cutremur de pământ« - mare, din cauza efectelor îngrozitoare ale cutremurului de pământ. După vărsarea potirului al șaptelea va avea loc un cutremur de pământ și mai mare, care va fi așa de pustiitor, că va întrece toate judecățile de mai înainte de felul acesta (capitolul 16,18). Fără îndoială »cutremurul de pământ« de la judecata anunțată de pecetea a șasea va produce prăbușirea violentă a tuturor drepturilor de guvernare și a oricărei ordini sociale. Dar aici, în teritoriul limitat al orașului Ierusalim, este vorba, după părerea noastră, de un cutremur de pământ în sensul strict al cuvântului, care va distruge o parte din oraș și va omorî șapte mii de oameni - un număr care arată plinătatea. Ierusalimul a fost deja în trecut scena unor nenorociri asemănătoare (Zaharia 14,5; Matei 28,2), și tot așa va fi în viitor. O declanșare de catastrofe naturale, care aduc cu sine distrugerea vieții și a bunurilor materiale, este în mod deosebit potrivită ca să convingă permanent pe restul locuitorilor vinovați despre realitatea gravă, că intervenția lui Dumnezeu prin judecată este o realitate inevitabilă.

13. »Și s-a prăbușit a zecea parte din cetate.« Ceasul triumfului martorilor va fi și ceasul dreptății răzbunătoare asupra orașului, în care ei vor depune mărturia lor și în care sângele lor va fi vărsat cu răutate. Considerăm că »a zecea parte« înseamnă aici o judecată⁹ deplină. Așa au fost și cele zece urgii asupra Egiptului, numărul total al judecăților depline ale lui Dumnezeu asupra acestei țării. Cele zece porunci exprimă conținutul complet al cerințelor Domnului adresate poporului Său; ele erau etalonul pentru ascultarea lor (Exod 20).

13. »Șapte mii de oameni (literar: șapte mii de nume de oameni) au fost uciși la cutremurul acesta de pământ.« Folosirea expresiei ciudate »nume de oameni« pare intenționat să arate, că judecata va lovi cu precizie pe anumiți oameni, probabil aceia pe care Dumnezeu îi consideră în mod deosebit vinovați – *cu nume*. Am arătat deja, că starea iudeilor din Ierusalim, așa cum este ea prezentată în acest capitol, se compară cu starea din Israel în timpul decăderii, în care Ilie sta înaintea lui Dumnezeu. Semne supranaturale de aceeași natură, așa cum au avut loc în timpul lui Ilie, sunt amintite și aici (versetul 6). Numărul celor șapte mii de oameni morți în judecata lui Dumnezeu ne amintește de cei »șapte mii din Israel«, pe care Dumnezeu i-a păstrat pentru Sine

⁹ Numărul 10 arată responsabilitatea omului față de Dumnezeu. De aceea unii văd în a zecea parte, partea din oraș cu cea mai mare responsabilitate.

O explicație a acestui număr și a altora conține cartea „Number in Scripture: Its Supernatural Design and Spiritual Significance” de E. W. Bullinger.

(1 Împărați 19,18), o altă referire (însă în contrast) la timpul lui Ilie. Numărul șapte mii este aici simbolic și nu trebuie înțeles în sensul strict al cuvântului, tot așa și numerele din capitolul 7,4-8 și din capitolul 14,3. Ca și numărul 7 și numărul 7000 este un număr deplin, care arată caracterul complet. În această judecată vor fi uciși un număr bine determinat, stabilit exact și deplin de oameni vinovați.

13. »Și cei rămași s-au umplut de frică și au dat slavă Dumnezeului cerului.« Acești cei rămași stau în opoziție cu cei șapte mii, care au fost omorâți. Mulțimea oamenilor vinovați din Ierusalim se împarte deci în două grupe, cei omorâți și cei cruțați. Această a doua grupă va tremura. Când brațul lui Dumnezeu se arată în judecată, cei rămași vor fi »umpluți de frică«. Judecata îngrozitoare asupra orașului și asupra oamenilor nu va conduce la pocăință și credință pe cei care rămân, dar în frica lor vor da »slavă Dumnezeului cerului«. Înainte ca conștiința să fie cercetată amănunțit și înainte ca sufletul să fie adus la lumină nu poate exista nicio legătură intimă cu Dumnezeu. Acești oameni doresc numai ca Dumnezeu să plece din domeniul intereselor lor. Când sufletul lor va fi biruit de groază, atunci vor fi gata să dea glorie Dumnezeului *cerului*, căci ei gândesc, că prin aceasta vor putea să-L țină la o oarecare distanță. Dar tema principală din cartea Apocalipsa sunt drepturile și pretențiile lui Dumnezeu asupra *pământului*, și tocmai aceasta este problema litigioasă dintre Dumnezeu și acești răzvrățiți, fie ei iudei, sau creștini. De aceea vor fi necesare și alte judecăți mai grele, până când dreptul lui Dumnezeu va fi recunoscut pe pământ. Acest drept al lui Dumnezeu este absolut și fără nicio condiție, și El nu poate să renunțe la nicio liniuță din cerințele Lui legitime. A da slavă Dumnezeului cerului în felul cum o fac aici acești rebeli cuprinși de frică - aceasta nu poate opri derularea intransigentă a judecăților.

În capitolul 9,12 se face cunoscut, că primul vai (sau a cincina judecată anunțată prin trâmbițe) a trecut. Aici avem în versetul 14 constatarea, că cel de-al doilea vai a trecut, dar se adaugă: »Iată, al treilea vai vine curând.« Ultima împlinire este gata să aibă loc.

Trâmbița a șaptea

Imperiul Domnului nostru

15.-18. »Și al șaptelea înger a sunat din trâmbiță; și au fost glasuri puternice în cer, care spuneau: „Împărăția lumii a ajuns a Domnului nostru și a Hristosului Său și El va împărăți în vecii vecilor”. Și cei douăzeci și patru de bătrâni, care stau înaintea lui Dumnezeu pe tronurile lor, s-au prosternat și s-au închinat lui Dumnezeu, spunând: „Îți mulțumim, Doamne, Dumnezeule Atotputernic, care ești și care erai, că ai luat puterea Ta cea mare și ai început să împărățești. Și națiunile s-au mâniat; și a venit mânia Ta și timpul să fie judecați cei morți și să dai răsplata robilor Tăi, profeții, și sfinților și celor care se tem de Numele Tău, celor mici și celor mari, și să-i distrugi pe cei care distrug pământul!”« Așa cum a fost cu deschiderea pecetei a șaptea, tot așa de sunetul din trâmbiță al îngerului al șaptelea nu sunt legate *nemijlocit* alte judecăți. Împlinirea planurilor și căilor lui Dumnezeu sunt făcute cunoscut impresionant și solemn în aceste versete, dar nu găsim nicio informare despre evenimentele care se declanșează la sunetul din trâmbiță al îngerului al șaptelea. Chiar și numai o cercetare superficială a acestei secțiuni face aceasta clar. Evenimentele despre care se vorbește aici - domnia Domnului asupra pământului întreg, preluarea puterii prin El, închinarea adusă de bătrâni, mânia națiunilor, mânia lui Dumnezeu, judecarea morților, răsplătirea robilor lui Dumnezeu și a sfinților - toate acestea stau în legătură cu Împărăția de o mie de ani, parțial cu întemeierea ei, parțial cu sfârșitul ei, parțial cu persistența în starea veșnică. Aceasta se vede, dacă de exemplu comparăm cuvintele »timpul să fie judecați cei morți« cu capitolul 20,11-12. Când va suna ultima trâmbiță, căile lui Dumnezeu cu oamenii, astăzi deseori ascunse, se vor apropia de sfârșit. El va mai aduce o serie de judecăți scurte, grele și definitive asupra puterii vaste, puternice și dușmane, care va stăpâni atunci pământul, și anume fiara (capitolul 16).

Această serie de încheiere a judecăților lui Dumnezeu va face să se recunoască, că ele vin de la Dumnezeu Însuși. În ele nu va mai fi nimic ascuns. Dar înainte ca aceste judecăți să vină asupra pământului, glasuri puternice din cer vor vesti deja că »împărăția lumii a ajuns a Domnului nostru și a Hristosului Său«. Aceasta nu înseamnă, că împărăția a venit realmente, dar ea este așteptată și este văzută mai dinainte. Nimicirea oricărei puteri și autorități adverse trebuie în mod necesar să aibă loc înainte de instaurarea Împărăției, și despre aceasta relatează convingător capitolul 16 și capitolele 19,17 până la capitolul 20,3.

Deci cauza bucuriei din cer este aici vederea anticipată a Împărăției și nu instaurarea ei efectivă. Când Împărăția va fi instaurată în putere, pământul și cerul se vor uni în a aduce mulțumire și cântări de laudă. Repetăm, că aici numai în *cer* se spune că a venit Împărăția. În timp ce locuitorii cerului, îngerii și cei mântuiți se bucură, pe pământ începe ultimul timp de suferință, înainte ca zorii dimineții slavei milenare să se ivească și să alunge întunericul. Cea de-a șaptea trâmbiță nu introduce încă Împărăția, ci vestește apropierea ei. Îngerul puternic (capitolul 10,5-7) a jurat solemn, că în ziua când va suna trâmbița a șaptea se va sfârși taina lui Dumnezeu și nu va mai fi nicio amânare. El începe aici să împlinească jurământul său. Trâmbița răsună, și după aceea urmează judecăți, la care toți vor putea să recunoască, că ele pornesc din cer. Dumnezeu se va scula să intervină public în treburile oamenilor. Dar înainte ca aceste ultime judecăți să fie făcute asupra oamenilor decăzuți, vedem în cer liniștea și așteptarea cu bucurie a apropiatei instaurări a Împărăției Domnului.

Denumirea »**împărăția lumii a ajuns a Domnului nostru și a Hristosului Său**« mijlocește gândul cu privire la o împărăție generală, care cuprinde tot pământul. Toate părțile pământului vor fi supuse unui Domnitor. Guvernarea asupra pământului se va face de Unul, care va opri tot răul și va impune dreptatea. Domnia Lui binefăcătoare va sta în opoziție clară cu orice domnie și conducere regală sau de orice altă natură din trecut și din prezent. O Împărăție neîmpărțită și care cuprinde tot pământul va governa în har și dreptate – acesta este gândul de aici.

Durata acestei guvernări este descrisă cu cuvintele: „**El va împărăți în vecii vecilor**”. Aceasta înseamnă, că El va împărăți tot timpul viitor, atât timp cât va exista soarele, luna și pământul (Psalmul 72,5,7,17). Această domnie se va continua în starea veșnică, ea nu va înceta niciodată.

La glasurile puternice al oștirilor cerești răspund bătrânii, reprezentanții simbolici ai celor mântuiți, cu închinare solemnă. Locul lor obișnuit, pe care li l-a oferit *harul*, este înaintea lui Dumnezeu, încununați și șezând pe tron. Însă citim de mai multe ori, că ei se prosternă și adoră (capitolul 4,10; 5,8,14). Dar numai aici se spune: »și cei douăzeci și patru de bătrâni ... s-au prosternat și s-au închinat lui Dumnezeu.« La nicio altă ocazie bătrânii nu se prosternă în felul acesta. Aici prosternarea și închinarea sunt potrivite cu situația deosebită. După aceea bătrânii aduc o cântare de laudă, nu numai mulțumind cu bucurie, ci ei numesc¹⁰ plini de înțelegere și motivele pentru care fac aceasta (vezi și capitolul 4,10-11; 5,8-10). În cartea Apocalipsa sunt numite mai multe cântări de laudă, care sunt aduse de grupe diferite de creaturi ale lui Dumnezeu, de îngeri, de oameni și alte creaturi, și anume numai la ocazii deosebite (capitolul 4,11; 5,9,12,13; 7,10,12; 11,17; 15,3-4; 19,1,3,4,6).

Mulțumirea este adusă Domnului, Dumnezeu, Atotputernicului. Această asociere a titlurilor divine este deosebit de importantă: Domnul¹¹, Cel ce există veșnic neschimbător în Sine, veșnicul „Eu sunt”; Dumnezeu (Elohim), Creatorul tuturor lucrurilor; Atotputernicul (Şadai), a cărui putere și mijloace sunt nelimitate. După numirea acestor nume și titluri divine, încă o dată se mai scoate categoric în evidență existența Sa veșnică: »care ești și care erai«, care din veșnicie

¹⁰ „Glasuri din cer vestesc realitatea domniei Domnului și a Hristosului Său potrivit cu Psalmul 2, și că El (căci Ioan Îi privește pe cei doi ca Unul, așa cum o face întotdeauna) va împărăți din veșnicie în veșnicie; și așa va fi. Dar aici, pe lângă împărăția pământească este preamărită și împărăția veșnică a lui Dumnezeu. Dar când este vorba de împărăția veșnică, împărăția lumii nu se diferențiază de timpul în care Hristos Însuși se va supune lui Dumnezeu și Tatăl Său (1 Corinteni 15,28). În mulțumirea bătrânilor este glorificat și Iehova Elohim Şadai (Domnul, Dumnezeu, Atotputernicul) ca Marele Împărat, care preia puterea Sa și Își începe domnia; căci aici este vorba de Împărăția lui Dumnezeu.” (J. N. D.)

¹¹ Numele Iehova din Vechiul Testament.

este Același. Cuvintele »care vii« (capitolul 1,4,8; 4,8) sunt lăsate aici la o parte, deoarece sfinții cerești privesc Împărăția ca și cum ar fi venit.

17. »... că ai luat puterea Ta cea mare și ai început să împărățești.« Cu toate că în versetul 15 se spune, că »împărăția lumii a ajuns a Domnului nostru și a Hristosului Său (sau a Unsului, Psalmul 2)«, bătrânii vorbesc la singular: »... că Tu ai luat«. În timp ce mai întâi este numit Domnul și Hristosul Său, și prin aceasta sunt diferențiați, ei sunt totuși una în preluarea Împărăției și a domniei. De aceea se folosește singularul în loc de plural.

Pe drept puterea lui Dumnezeu este numită »puterea cea mare«. Prin aceasta se face referire la *plinătatea* puterii divine, la puterea Celui veșnic. Împărăția în extinderea ei cea mai mare, cuprinzând cerul și pământul și întinzându-se din timp și până în veșnicie, El a luat-o de sub puterea întunericului. Acest rezultat este așa de sigur, că prin felul de exprimare al bătrânilor este prezentat ca un fapt împlinit.

18. »Și națiunile s-au mâniat; și a venit mânia Ta și timpul să fie judecați cei morți.« Într-o retrospectivă scurtă bătrânii sintetizează simțămintele națiunilor față de Dumnezeu și față de poporul Său ceresc și pământesc: »Și națiunile s-au mâniat.« Ei folosesc aici forma trecut. În opoziție cu aceasta ei spun: »și a venit mânia Ta«. Diferența formelor de timp ale verbelor este remarcabilă. Mânia națiunilor va aparține atunci trecutului, mânia lui Dumnezeu va fi venită.

Cealaltă afirmație, »și timpul să fie judecați morții«, ne conduce gândurile la timpul sfârșitului împărăției (capitolul 20,12). Judecata celor vii, a națiunilor (Matei 25,32), va avea loc la începutul domniei Sale, a pământului sau a părții locuite a pământului (Faptele Apostolilor 17,31) va avea loc pe tot parcursul domniei Lui. Morții însă vor fi judecați după ce a trecut timpul împărăției de pe pământ (Apocalipsa 20,11-15).

18. »Și să dai răsplata robilor Tăi, profeții, și sfinților și celor care se tem de Numele Tău, celor mici și celor mari.« Atât judecata cât și răsplătirea sunt acțiuni care stau în legătură cu Împărăția și sunt caracteristice Împărăției. Vor fi răsplătiri comune și vor fi răsplătiri numai pentru anumite persoane. Toți sfinții lui Dumnezeu vor fi răsplățiți în aceeași măsură cu odihnă și glorie. Dar sunt și cununi și răsplătiri deosebite. Cu simpla imagine a unei împărății se leagă foarte natural gândul la diferite ranguri și poziții de cinste în împărăție. De aceea răsplătirea va fi nu numai ca răspuns al lui Dumnezeu la nevoile poporului Său asupra aici, ci ea va cuprinde și pozițiile diferite și deosebite, pe care le va ocupa fiecare în parte în Împărăție. Răsplătirea în sensul ultim va fi corespunzătoare credincioșiei, suferințelor și lucrării fiecărui sfânt în parte.

Următoarele trei grupe vor primi fiecare plata corespunzătoare:

1. Robii Tăi, profeții, prin care evident se înțelege aceia, care în toate timpurile au depus o mărturie clară despre Dumnezeu. Martorii sunt numiți profeți în acest capitol 11 (versetele 3 și 10), de aceea denumirea »robi« trebuie înțeleasă în sensul strict al cuvântului, altfel decât în capitolele 1,1; 2,20; 22,3. În capitolul 7,3 cei pecetluiți din Israel sunt numiți robi. Dar aici noțiunea »robi« este precis definită prin denumirea suplimentară »profeții«. Să mărturisești despre Dumnezeu într-un timp întunecat și rău este o lucrare, pe care Dumnezeu nu o va uita niciodată. Toți aceștia sunt în mod deosebit robii Săi.
2. Sfinții. Această expresie este în Noul Testament denumirea obișnuită pentru totalitatea credincioșilor. Ea nu este folosită niciodată în Noul Testament ca să scoată în evidență o anumită clasă. În ambele Testamente ea este denumirea comună a celor mântuiți.
3. »Cei care se tem de Numele Tău«, cei mici și cei mari. Ultima grupă cuprinde pe toți care recunosc Numele Domnului. În toate timpurile au fost și sunt fără îndoială mulți din aceia care sunt ascunși, a căror despărțire morală de lume este așa de slabă, că este greu să-i numești sfinți¹². Dar există în toate păturile și clasele sociale oameni, care se tem de

¹² Noțiunea „sfânt”, așa cum se folosește ea în Noul Testament, nu arată nicidecum o stare de sfințenie practică și avansată, așa cum deseori se presupune în mod greșit. Un sfânt este un pus deoparte (acesta este înțelesul cuvântului), dar această punere deoparte față de lume are loc prin chemarea lui Dumnezeu. Sfinți chemați și sfinți

Numele Domnului. Expresia folosită mereu »mici și mari« descrie poziția înaintea lui Dumnezeu corespunzătoare fiecăruia din lume (capitolul 13,16; 19,5,18; 20,12). Toți, care se tem de Numele Lui, oriunde s-ar găsi ei, vor primi deci răsplata lor deosebită.

18. »Și să-i distrugi pe cei care distrug pământul!« Aceste cuvinte înseamnă, că atunci va fi venit și timpul, ca cei care distrug pământul, și anume fiara, antihristul și aceia care îi urmează, să fie distruși. Cei numiți aici sunt clar diferențiați de morții care vor fi judecați. Făptuitorii activi ai răului, care distrug pământul, vor fi prinși în mijlocul faptelor lor îngrozitoare și vor fi dați imediat judecății divine. Pământul aparține Domnului, el este o parte a moștenirii, pe care Hristos Și-a câștigat-o, și El o va lua în posesiune prin puterea Sa. De aceea pământul trebuie eliberat de tot ce îl distruge, fie din exterior prin fiară, sau moral prin antihrist.

Rezumat

În primul și în ultimul verset al acestui capitol se amintește un Templu, dar cu ultimul verset începe o serie nouă de evenimente; versetul 19 nu mai aparține viziunii mai dinainte. Părțile principale ale capitolului se termină cu versetul 18.

De la intercalarea remarcabilă, a viziunii despre îngerul puternic și a evenimentelor arătate în această viziune (capitolul 10), suntem conduși acum (capitolul 11) pe terenul iudaic, în orașul Ierusalim, care este numit aici »cetatea mare«¹³. Primirea adevăraților închinători înaintea lui Dumnezeu este prezentată prin măsurarea Templului și altarului, în timp ce curtea, care va fi lăsată deoparte, arată clar lepădarea iudaismului decăzut (versetele 1-2). Mulțimea poporului se unește cu națiunile, care vor sta atunci în împotrivire publică față de Dumnezeu și față de adevăr. În privința aceasta trebuie să ne gândim că nu este vorba de păgâni de departe, ci de creștinătate, ceea ce este cu mult mai rău. Dar Dumnezeu nu se lasă necunoscut în mijlocul stricăciunii învolburate din Ierusalim, în orașul care va fi atunci mingea de joc a satanei. În acest oraș va fi o mărturie deosebită, care se deosebește de toate celelalte. Martorii sau profeții (ambele denumiri sunt folosite) vor fi înzestrați de Dumnezeu cu putere supranaturală. Ei vor face minuni și semne, prin care ei înșiși se vor putea apăra timp de 1260 de zile. Robia sub națiuni și decăderea de la Dumnezeu – aceste semne caracteristice vor caracteriza starea generală a iudeilor din timpul acela, în mod deosebit al celor din Ierusalim. De aceea minunile făcute se vor asemena cu minunile care au avut loc în zilele lui Moise și Ilie. Atât minunile cât și caracteristicile esențiale ale acelor timpuri se vor asemena (versetele 3-6).

Fiara, care va veni din Roma, capitala puterii statale și bisericești a națiunilor, la Ierusalim, își va manifesta furia și va omorî după plac, dar puterea ei și timpul, care i s-a dat ca să se manifeste, sunt sub controlul divin. Aici nu se vede ridicarea ei efectivă »din mare« (capitolul 13,1), ci mai mult originea ei satanică, ridicarea ei »din adânc« (capitolul 11,7). Starea morală a Ierusalimului este descrisă ca fiind stricată ca Sodoma și idolatră, ca Egiptul, și ca o caracteristică deosebit de rușinoasă se adaugă, »unde a fost răstignit și Domnul lor (nu al nostru)«. În orașul descris cu aceste caracteristici vor fi aruncate pe stradă trupurile moarte ale martorilor uciși și ele vor fi expuse publicului; se va interzice înmormântarea lor. Toate clasele și toți reprezentanții lumii răzvrătite se adună în oraș și privesc cu bucurie și satisfacție pe cei uciși. În mod deosebit se bucură aceia, a căror atitudine lăuntrică este caracterizată prin cuvintele »cei care locuiesc pe pământ« (versetele 8-10). Dar în această scenă de bucurie generală intervine Dumnezeu și îndreptățește pe martorii Săi, prin aceea că îi înviază public și îi ia la cer înaintea privirilor dușmanilor lor (versetele 11-12). După aceea vine o judecată grea peste oraș și peste locuitorii lui vinovați. Cu toate acestea rămășița cruțată nu se va căi însă și nu va primi

prin chemare (Romani 1,7; 1 Corinteni 1,2). De îndată ce chemarea lui Dumnezeu a ajuns la sufletul și conștiința lor ei au devenit sfinți prin aceasta.

¹³ Expresia »cetatea mare« apare de opt ori în cartea Apocalipsa, dar nici măcar o singură dată cu înțeles bun sau sfânt.

mântuirea. Acești oameni vor fi plini de frică și de aceea dau cinste Dumnezeului cerului (versetul 13).

Prin aceasta a trecut al doilea vai sau judecata anunțată prin trâmbița a șasea, dar »iată, al treilea vai vine curând« (versetul 14). Îngerul al șaptelea sună din trâmbiță, și deodată »au fost glasuri puternice în cer, care spuneau: „Împărăția lumii a ajuns a Domnului nostru și a Hristosului Său«. S-ar putea ca în timpul domniei lui Hristos să fie naționalități diferite și diverse structuri politice, dar toate vor recunoaște domnia Lui. Toate vor sta atunci sub suveranitatea Lui și își vor exercita domnia proprie în supunere față de El, Cel care este »Împăratul împăraților și Domnul domnilor«. Conflictul dintre Dumnezeu și satana, care este descris în cartea Apocalipsa, nu are loc pentru o anumită împărăție din lume sau despre toate la un loc, ci pentru lume ca întreg; ea va fi împărăția Domnului nostru și a Unsului Său. El va avea suveranitatea absolută asupra lumii întregi. Se vestește domnia Lui, care va avea loc din veșnicie în veșnicie, dar nu încă pe pământ, ci în cer. Instaurarea »împărăției lumii« este văzută mai dinainte și este așteptată, dar nu a devenit încă realitate; când va deveni realitate, cerul și pământul vor glorifica împreună slava și frumusețea Sa. »Bateți din palme toate popoarele!« (Psalmul 47,1-2). În timp ce așteptarea Împărăției (versetul 15) provoacă bucurie în cer, pe pământ domnește necazul.

Bătrânii cântă și adoră cu reverență pe Dumnezeu în măreția și eternitatea Ființei Sale; ei Îi mulțumesc, că El a luat puterea Lui mare și stăpânirea Sa. Ei privesc aceasta ca o realitate împlinită deja, cu toate că încă nu a devenit realitate. După aceea bătrânii continuă să facă o serie de afirmații detaliate. Ei vorbesc despre adevărurile mari și importante, care sunt în legătură cu împărăția. Ei amintesc că națiunile s-au mâniat și că mânia lui Dumnezeu¹⁴ a venit, apoi vorbesc despre judecata morților, despre răsplătirea poporului Său și în cele din urmă despre distrugerea celor care distrug pământul (versetele 16-18). Aceste 18 versete conțin lucruri interesante. Cine le studiază atent, va fi răsplătit din belșug. Multă înțelegere spirituală despre starea Ierusalimului și despre sentimentele și încercările iudeilor temători de Dumnezeu din oraș și din afara orașului în timpul despre care vorbește acest capitol se poate obține prin studiul detaliat al înțelesului *profetic* al Psalmilor, studiu, care probabil a fost foarte neglijat.

Dumnezeu Își aduce aminte de Israel

19. »Și s-a deschis Templul lui Dumnezeu în cer și s-a văzut chivotul legământului Său, și au fost fulgere și glasuri și tunete și un cutremur de pământ și grindină mare.« Așa cum am remarcat deja, cartea Apocalipsa este împărțită în trei părți, care se referă la trecut, la prezent și la viitor (capitolul 1,19). Dar pe lângă această împărțire în trei părți, conținutul cărții este împărțit în două părți mari. În versetul 18 al capitolului nostru este amintit ultimul eveniment istoric, judecata morților (capitolul 20,12). După aceea nu mai există istorie. Această ultimă și deosebit de grea ședință de judecată are loc la sfârșitul Împărăției de o mie de ani, după ce cerul a pierit și pământul a ars și înainte să se vadă cerul nou și veșnic, și pământul cel nou - la trecerea din timp la veșnicie. În prima parte a cărții Apocalipsa (capitolul 1,1 până la capitolul 11,18) se prezintă istoria generală a Bisericii, a lui Israel și a lumii începând de la aproximativ sfârșitul secolului întâi și până la sfârșitul Împărăției de o mie de ani. Cea de-a doua parte începe cu capitolul 11,19 și până la sfârșitul cărții. În această parte se găsesc multe detalii interesante. Satana pășește mai mult pe prim plan. Rezultatele finale ale căilor lui Dumnezeu cu Biserica și cu lumea sunt prezentate mai complet decât în prima parte a cărții. Versetul 19 stă în legătură cu evenimentele descoperite mai departe și nu cu cele anterioare. În ceea ce privește conținutul el aparține deci capitolului 12. De la capitolul 11,19 și până la sfârșitul capitolului 14 avem o profeție cu totul nouă. Așa cum arată începutul, ea se referă în principal la Israel. În capitolul 12

¹⁴ Cu privire la cele trei vai-uri (sau urgii), J.N.D. a scris: „Vai-ul lui satana a lovit în mod deosebit pe iudei, vai-ul oamenilor a lovit în principal pe locuitorii împărăției romane; acesta este vai-ul lui Dumnezeu, timpul în care națiunile s-au mâniat și mânia lui Dumnezeu a venit, și urmează o răzbunare și o eliberare deplină.”

se văd în cer originile binelui și răului. Capitolul 13 arată pe cei doi slujitori cei mai importanți ai lui satana pe pământ în dușmănia lor activă împotriva lui Dumnezeu și împotriva sfinților Săi. În capitolul 14 se descoperă o serie de șapte evenimente, în care se recunoaște acțiunea lui Dumnezeu în har și judecată.

19. »Și s-a deschis Templul lui Dumnezeu în cer și s-a văzut chivotul legământului Său.« Nici Templul și nici chivotul nu stau efectiv în cer, oricât de sfinte și de prețioase ar fi acestea în istoria lui Israel. »În cetate n-am văzut niciun Templu«, spune vizionarul mai târziu despre cetatea sfântă (capitolul 21,22). Despre ce vorbesc ele atunci, și care este însemnătatea lor spirituală și ce învățătură au ele pentru noi, »peste care a venit sfârșitul veacurilor«? Templul vorbește despre faptul, că Dumnezeu ia în mâna Sa problemele și interesele lui Israel, și când el este văzut în cer, atunci aceasta arată că Dumnezeu se preocupă *acolo* cu poporul Său de pe pământ. Chivotul legământului Său este semnul prezenței Domnului la poporul Său pământesc și credințioșii Sa neschimbătoare față de acest popor. Curcubeul din jurul tronului (capitolul 4,3) și de pe capul îngerului puternic (capitolul 10,1) este pentru toți, care îl văd, semnul legământului lui Dumnezeu cu creaturile Sale, semnul unui legământ de bunătate și de har. Chivotul, în care se aflau tablele Legii, și capacul ispășirii sau scaunul de har acoperit de aur curat, vorbește aici despre harul bogat față de Israel. Ce este curcubeul pentru creație, era - și mai mult chiar - și este chivotul¹⁵ pentru Israel.

19. »Și au fost fulgere și glasuri și tunete și un cutremur de pământ și grindină mare.« Aceste cuvinte arată fiecare în parte și împreună o „furtună” a mâniei lui Dumnezeu, care își are originea în cer. Am arătat deja înțelesul acestor expresii în secțiunile anterioare ale studiului nostru. Grindină din cer, în mod deosebit grindina mare amintită aici, vorbește despre o judecată mare venită deodată pe pământ, care în mod evident pleacă de la Dumnezeu (Exod 9,18-25; Apocalipsa 8,7; 16,21). O astfel de asociere de puteri nimicitoare nu se vede când tronul este ridicat. Ea nu este necesară, deoarece judecata va pleca de la tron spre pământ și nu ca aici, din cer.

¹⁵ Nu știm dacă chivotul a avut aceeași soartă cu Templul, care la o lună după cucerirea Ierusalimului de către caldeeni a fost ars (Ieremia 52,12-13), sau dacă a fost ascuns de Ieremia, așa cum spune tradiția iudaică (profetul a fost în oraș pe toată perioada asediului), sau dacă a fost dus de cötropitori la Babilon împreună cu toate vasele Templului. Sigur este că, cu toate speculațiile și presupunerile, chivotul nu va mai fi văzut în viitor. Ieremia vorbește cu certitudine despre aceasta (Ieremia 3,16). În zilele fericite ale Împărăției nu va mai fi nevoie de chivot, semnul prezenței și credințioșiei lui Dumnezeu, căci ceea ce el mărturisea, va fi atunci un fapt împlinit. Domnul își va fi dovedit harul Său neschimbător față de poporul Său, și tronul Său și prezența Sa în mijlocul lor vor înlocui în chip minunat chivotul din Cortul din pustie. Chivotul era pentru Israel semnul și dovada harului Său (Iosua 3,14-17), pentru păgânii netăiați împrejur el a adus numai judecată (1 Samuel 5). În primul caz oamenii au fost salvați, de aceea prezența lui Dumnezeu la ei era binecuvântare, în ultimul caz, oamenii nu erau salvați, și de aceea prezența Sa era insuportabilă pentru ei.